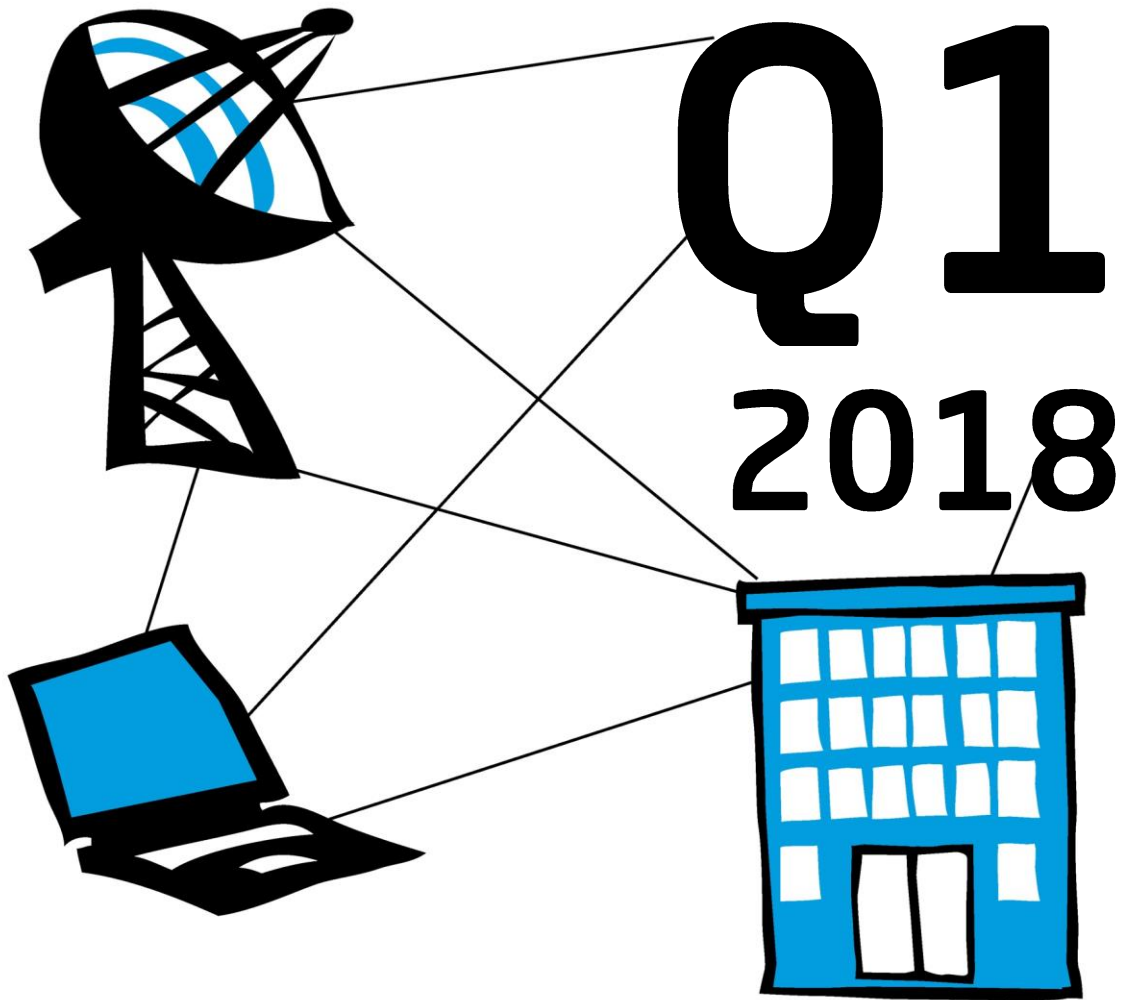

Osavuosisikatsaus tammi-maaliskuu 2018

**Vuosi 2018
käynnistyi hyvin**

ETTEPLAN Oyj Osavuositiedote 3.5.2018 klo 13:00

ETTEPLAN Q1 2018: Vuosi 2018 käynnistyi hyvin

Katsauskausi tammi-maaliskuu 2018

- Konsernin liikevaihto kasvoi 7,6 prosenttia ja oli 59,0 (1-3/2017: 54,8) miljoonaa euroa. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla kasvu oli 8,9 prosenttia.
- Liikevaihdon orgaaninen kasvu oli 6,2 prosenttia. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla laskettuna orgaaninen kasvu oli 7,5 prosenttia.
- Operatiivinen liikevoitto* parani ja oli 4,9 (4,3) miljoonaa euroa eli 8,3 (7,9) prosenttia liikevaihdosta. Operatiiviseen liikevoittoon sisältyi negatiiviselta yhteisvaikutukseltaan 0,2 (0,4) miljoonaa euroa poikkeuksellisia eriä.
- Liikevoitto (EBIT) oli 4,4 (3,8) miljoonaa euroa eli 7,5 (7,0) prosenttia liikevaihdosta.
- Katsauskauden voitto oli 3,3 (2,9) miljoonaa euroa.
- Liiketoiminnan rahavirta parani ja oli 3,3 (1,9) miljoonaa euroa.
- Laimentamaton osakekohtainen tulos oli 0,13 (0,12) euroa.
- Henkilöstön määrä kasvoi 9,1 prosenttia ja oli katsauskauden lopussa 2 868 (2 628).
- Yhtiökokous hyväksyi hallituksen osinkoehdotuksen. Osinkoa maksettiin 0,23 (0,16) euroa osakkeelta 16.4.2018.
- Etteplan muuttaa taloudellista ohjeistustaan: odotamme koko vuoden 2018 liikevaihdon ja liikevoiton kasvavan selvästi vuoteen 2017 verrattuna.

** Operatiivinen liikevoitto on vaihtoehtoinen tunnusluku, joka esitetään, koska se kuvaa yhtiön operatiivista suoritus-
soa paremmin kuin liikevoitto. Siihen ei sisälly yritysjärjestelyihin liittyvien käyvän arvon arvostusten poistoja eikä eh-
dollisten velkojen arvostuksen muutosta. Lisätietoja sivulla 17.*

Markkinanäkymät 2018

Etteplanin liiketoimintaan vaikuttaa keskeisimmin globaali kone- ja metallituoteteollisuuden kehitys. Toimintaympäristömme kehittyy tällä hetkellä hyvin kaikilla markkina-alueilla. Keski-Euroopan markkinoiden kehityksen odotetaan säilyvän ennallaan. Ruotsin markkinoiden suotuisan tilanteen odotetaan jatkuvan. Suomen markkinatilanne on hyvä. Aasian palvelumarkkinoiden kasvun arvioidaan jatkuvan.

Taloudellinen ohjeistus vuodelle 2018, päivitetty 3.5.2018

Odotamme koko vuoden 2018 liikevaihdon ja liikevoiton kasvavan selvästi vuoteen 2017 verrattuna.

Aiempi ohjeistus vuodelle 2018, päivitetty 8.2.2018

Odotamme koko vuoden 2018 liikevaihdon ja liikevoiton kasvavan vuoteen 2017 verrattuna.

Avainlukuja

(1 000 EUR)	1-3/2018	1-3/2017	1-12/2017
Liikevaihto	58 964	54 802	214 768
Operatiivinen liikevoitto	4 871 (8,3 %)	4 329 (7,9 %)	17 163 (8,0 %)
Liikevoitto (EBIT)	4 415 (7,5 %)	3 827 (7,0 %)	15 484 (7,2 %)
Laimentamaton osakekohtainen tulos, EUR	0,13	0,12	0,47
Omavaraisuusaste, %	43,0	42,1	40,7
Liiketoiminnan rahavirta	3 278	1 904	18 254
ROCE, %	20,6	18,1	17,8
Henkilöstö kauden lopussa	2 868	2 628	2 802

Toimitusjohtaja Juha Näkki:

Vuosi 2018 käynnistyi kokonaisuutena hyvin. Euroopassa kysyntätilanne säilyi hyvänä kaikilla markkina-alueillamme, ja Kiinan markkinoiden positiivinen kehitys jatkui. Liikevaihtomme kasvoi ja kannattavuutemme parani vertailukauteen nähden. Myös kassavirran hyvä kehitys jatkui.

Suunnittelupalvelut-palvelualueen kehitys oli erinomaista, ja kannattavuus parani selvästi hyvän kysyntätilanteen siivittämänä. Johdettujen palvelumallien osuus laski palvelualueella hieman asiakkaiden ostaessa hyvässä markkinatilanteessa enemmän yksittäisiä resursseja.

Sulautetut järjestelmät ja IoT -palvelualueen kannattavuus jäi vielä odotuksistamme. Olemme tehneet toimenpiteitä liiketoiminnan tehostamiseksi, ja niiden vaikutukset alkoivatkin näkyä katsauskauden loppua kohti. Johdettujen palvelumallien osuus laski projektiliiketoimintaan kohdistuneiden toimenpiteiden vaikutuksesta ja asiakkaiden ostaessa enemmän yksittäisiä resursseja. Palvelualueen kannattavuus kuitenkin parani edelliseen vuosineljännekseen verrattuna, ja odotamme positiivisen kehityksen jatkuvan. Ostimme Koodain Solutions Oy:n liiketoiminnan, mikä tukee osaltaan palvelualueen kehitystä.

Tekninen dokumentointi -palvelualueen kasvu jatkui, mutta palvelualueetta rasitti erään merkittävän projektin toimitusten viivästyminen edelleen sekä haasteet eräiden asiakkaiden kanssa Suomessa. Kysyntä palveluratkaisuillemme on kuitenkin hyvä, mikä tarjoaa meille erinomaisia kasvumahdollisuuksia.

Kiinan liiketoimintamme on tällä hetkellä mielenkiintoisessa vaiheessa. Kiinan markkinoille myydyt työtunnit kasvoivat katsauskaudella yli 40 prosenttia, ja katsauskauden jälkeen solmimme sopimuksen merkittävän kiinalaisen valtio-omisteisen yhtiön kanssa. Sopimuksen myötä laajenamme toimintaamme Qingdaoon, Shandongin maakuntaan. Toistaiseksi pääosin länsimaiset Kiinassa toimivat yhtiöt ovat ostaneet palveluitamme. Kun markkina avautuu myös kiinalaisiin asiakkaisiin, markkinoiden potentiaali moninkertaistuu. Tämä tarjoaa erinomaisen alustan kasvun jatkumiselle, ja tulemme jatkamaan investointeja Kiinaan.

Vallitseva poliittinen tilanne on lisännyt epävarmuutta markkinoilla hieman. Uskomme hyvän kysyntätilanteen kuitenkin jatkuvan ja liiketoimintamme positiivisen kehityksen siivittämänä päivitämme taloudellista ohjeistustamme vuodelle 2018: odotamme liikevaihdon ja liikevoiton kasvavan selvästi vuoteen 2017 verrattuna.

Toimintaympäristö

Etteplanin liiketoimintaan vaikuttavat sekä maailmanlaajuiset megatrendit että toimialakohtainen kehitys. Muun muassa esineiden internet (Internet of Things, IoT), digitalisaatio, vaatimukset ympäristöystävällisille tuotteille ja tuotteiden lyhentynyt elinkaari luovat tarpeita älykkäille ja tehokkaille suunnitteluratkaisuille kaikilla teollisuudenaloilla. Yritykset suuntaavat edelleen investointiaan näille alueille, mikä luo mahdollisuuksia suunnittelualan toimijoille. Palveluiden ulkoistustrendin jatkuminen vaikutti positiivisesti toimialan kehitykseen. Palveluiden hankinnan keskittymiskehitys jatkui, mikä tarjosi globaalisti toimiville suunnittelualan yrityksille kasvumahdollisuuksia.

Etteplanin kehittymiseen vaikuttaa keskeisimmin globaalin kone- ja metallituoteteollisuuden kehitys. Toimintaympäristömme kehittyi positiivisesti, ja markkinatilanne oli hyvä kaikilla markkina-alueillamme.

Palveluidemme kysynnässä toimialoittain ei tapahtunut merkittäviä muutoksia vuoden ensimmäisellä neljänneksellä, mutta asiakaskohtaiset erot olivat huomattavia. Kaivosteollisuuden aktiiviteetin lisääntyminen jatkui. Paperiteollisuuden kysyntä jatkui edelleen vahvana. Nosto- ja siirto-laitevalmistajien kysyntä säilyi keskimäärin hyvällä tasolla. Energian- ja sähkönsiirtopalveluiden kysyntä jatkui verrattain hyvällä tasolla. Metsäteollisuuden laitevalmistajien kysyntä oli edelleen hyvällä tasolla. Ilmailu- ja puolustusvälineiteollisuuden kysyntä oli hyvällä tasolla. Ajoneuvo- ja kuljetusvälineiteollisuuden erikoisosaamista vaativissa testaus- ja analyysipalveluissa hyvä kysyntä jatkui. ICT-toimialan kysyntä on parantunut hieman edellisen vuoden lopun tilanteesta.

Markkinakehitys oli positiivista kaikilla Etteplanin päämarkkinoilla. Kilpailu työntekijöistä hyvässä markkinatilanteessa ja tiettyjen alojen erityisosaajien vaikeutunut saatavuus vaikuttivat koko alan kehitykseen kaikilla markkina-alueilla. Vallitseva poliittinen tilanne on lisännyt epävarmuutta markkinoilla hieman.

Suomessa yleinen markkinakysyntä oli hyvä. Teknologiateollisuuden yritysten uudet tilaukset ja tilauskanta pysyivät korkealla tasolla. Yritykset saivat uusia tilauksia tammi-maaliskuussa euro-määräisesti 20 % vähemmän kuin edellisellä kvartaalilla, mutta 17 % enemmän kuin vastaavalla ajanjaksolla vuonna 2017. Teknologiateollisuuden yritysten liikevaihto kasvoi yhdeksän prosenttia vuonna 2017 edelliseen vuoteen verrattuna ja tammikuussa 2018 kasvua oli kolme prosenttia viimevuotisesta.

Viime kuukausien tilauskehityksen perusteella teknologiateollisuuden yritysten liikevaihdon arvioidaan olevan keväällä ja kesällä suurempi kuin viime vuonna vastaavaan aikaan, mutta Teknologiateollisuus ry:n raportin mukaan liikevaihdon kasvu näyttää kuitenkin hidastumisen merkkejä. Etteplanin asiakaskunnan saamien tilausten määrä oli tammi-maaliskuussa keskimäärin korkeammalla tasolla kuin loka-marraskuussa.

Ruotsissa markkinakysyntä jatkui erittäin hyvällä tasolla. Saksassa, Alankomaissa ja Puolassa suunnittelupalveluiden kysyntä jatkui hyvällä tasolla.

Kiinassa kysyntä oli hyvällä tasolla. Erityisesti automatisoitujen tuotantojärjestelmien ja robotiikan kysyntä oli suurta. Palvelumarkkinoiden avautuminen jatkui ja tarjosi edelleen kasvumahdollisuuksia suunnittelualan toimijoille.

Liikevaihto

Etteplanin liikevaihto kasvoi tammi-maaliskuussa 7,6 prosenttia ja oli 59,0 (1-3/2017: 54,8) miljoonaa euroa. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla laskettuna liikevaihto kasvoi 8,9 prosenttia. Orgaaninen kasvu oli 6,2 (14,9) prosenttia. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla laskettuna orgaaninen kasvu oli 7,5 prosenttia.

Etteplanin vahva orgaaninen kasvu jatkui vuoden ensimmäisellä neljänneksellä hyvän yleisen markkinatilanteen ansiosta. Etteplanin palvelutarjonta ja vahva markkina-asema tukivat kasvua. Pääsiäisen ajoittuminen vähensi työpäivien lukumäärää viime vuoden vastaavaan ajanjakson verrattuna.

Sulautetut järjestelmät ja IoT -palvelualueen projektiliiketoiminnan haasteet sekä merkittävän teknisen dokumentoinnin projektitoimituksen viivästyminen hidastivat edelleen liikevaihdon kasvua.

Etteplanin liiketoiminta sisältää kausivaihtelua. Kausivaihteluihin vaikuttavat työpäivien lukumäärä, loma-ajat sekä asiakasyritysten tuotekehitys- ja investointihankkeiden ajoittuminen pääosin kevääseen ja vuoden loppupuolelle. Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihto on tyypillisesti muiden vuosineljännesten liikevaihtoa matalampi.

Ostettujen yritysten liikevaihto ei sisälly liikevaihdon orgaaniseen kasvuun yritysstoa seuraavan 12 kuukauden ajan.

Tulos

Operatiivinen liikevoitto parani tammi-maaliskuussa 12,5 prosenttia ja oli 4,9 (1-3/2017: 4,3) miljoonaa euroa eli 8,3 (7,9) prosenttia liikevaihdosta. Operatiiviseen liikevoittoon sisältyi negatiiviselta yhteisvaikutukseltaan 0,2 (0,4) miljoonaa euroa poikkeuksellisia eriä. Liiketoiminnan kulut kasvoivat yhteensä 7,3 (37,8) prosenttia.

Hyvä kapasiteetin käyttöaste paransi Etteplanin ja erityisesti Suunnittelupalvelut-palvelualueen kannattavuutta.

Vuonna 2017 alkaneet Sulautetut järjestelmät ja IoT -palvelualueen projektiliiketoiminnan haasteet jatkuivat. Projektiliiketoiminnan tehostamiseksi tehtyjen toimenpiteiden vaikutus alkoi näkyä, ja palvelualueen kannattavuus parani katsauskauden loppua kohti. Lisäksi merkittävän teknisen dokumentoinnin projektitoimituksen viivästyminen edelleen ja haasteet eräiden teknisen dokumentoinnin asiakkaiden kanssa Saksassa heikensivät kannattavuutta.

Tammi-maaliskuussa liikevoitto (EBIT) parani 15,4 prosenttia ja oli 4,4 (1-3/2017: 3,8) miljoonaa euroa eli 7,5 (7,0) prosenttia liikevaihdosta.

Tammi-maaliskuussa rahoituskulujen määrä oli 0,5 (1-3/2017: 0,4) miljoonaa euroa.

Tammi-maaliskuun voitto ennen veroja oli 4,3 (1-3/2017: 3,6) miljoonaa euroa. Tuloslaskelman verot olivat 23,0 (20,5) prosenttia laskettuna tuloksesta ennen veroja. Verojen määrä oli 1,0 (0,7) miljoonaa euroa.

Tammi-maaliskuun voitto oli 3,3 (1-3/2017: 2,9) miljoonaa euroa.

Tammi-maaliskuussa laimentamaton osakekohtainen tulos oli 0,13 (1-3/2017: 0,12) euroa. Osakekohtainen oma pääoma oli 2,43 (31.3.2017: 2,26) euroa. Sitoutuneen pääoman tuotto (ROCE) ennen veroja oli 20,6 (18,1) prosenttia.

Rahoitusasema ja liiketoiminnan rahavirta

Konsernin rahavarat olivat maaliskuun lopussa 9,0 (31.3.2017: 3,7) miljoonaa euroa. Konsernin korolliset velat olivat 32,7 (34,0) miljoonaa euroa. Lyhytaikaisten käyttämättömien luottolimiittien määrä oli 8,7 (7,3) miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan rahavirta parani jälleen merkittävästi ja oli tammi-maaliskuussa 3,3 (1-3/2017: 1,9) miljoonaa euroa. Tammi-maaliskuussa rahavirta investointien jälkeen oli 1,9 (1-3/2017: 0,4)

miljoonaa euroa. Rahavirta parani edelleen käyttöpääoman optimoinnin ja asiakkaiden maksuaikojen paremman jakautumisen ansiosta. Rahavirta kertyy vuosineljänneksittäin epätasaisesti liiketoiminnan kausivaihtelun vuoksi.

Taseen loppusumma 31.3.2018 oli 141,5 (31.3.2017: 134,3) miljoonaa euroa. Liikearvo taseessa oli 58,9 (58,2) miljoonaa euroa.

Omavaraisuusaste oli maaliskuun lopussa 43,0 (31.3.2017: 42,1) prosenttia.

Investoinnit

Konsernin bruttoinvestoinnit olivat tammi-maaliskuussa 2,2 (1-3/2017: 1,5) miljoonaa euroa. Konsernin bruttoinvestoinnit koostuivat yrityskaupasta, kasvuun liittyvistä laitehankinnoista sekä suunnitteluohjelmistojen lisenssimaksuista.

Henkilöstö

Henkilöstön määrä kasvoi 9,1 prosenttia edellisvuodesta ja oli maaliskuun 2018 lopussa 2 868 (31.3.2017: 2 628) henkilöä. Tammi-maaliskuussa konsernin palveluksessa oli keskimäärin 2 855 (1-3/2017: 2 596) henkilöä. Kansainvälinen kasvu jatkui, ja maaliskuun lopussa konsernin palveluksessa Suomen ulkopuolella työskenteli jo 1 021 (31.3.2017: 875) henkilöä. Maaliskuun lopussa lomautettuna oli 8 työntekijää.

Liiketoimintakatsaus

Ulkoistusliiketoiminnan menestys ja vuonna 2016 toteutetut merkittävät yritysostot vahvistavat Etteplanin markkina-asemaa ja tukevat yhtiön kasvua. Johdettujen palvelumallien (Managed Services) sekä koneiden ja laitteiden digitalisaatioon liittyvien palveluiden kysyntä jatkui edelleen hyvällä tasolla.

Etteplanin palvelujen kysyntä jatkoi positiivista kehitystään kaikilla markkina-alueilla. Joidenkin alojen erityisosaajien vaikeutunut saatavuus vaikutti liiketoimintamme kehitykseen. Sekä uusien tuotekehitys- ja laitesuunnitteluhankkeiden että laitossuunnitteluinvestointien kysyntä oli hyvää. Suomen kysyntätilanne jatkui edelleen hyvällä tasolla. Ruotsissa Etteplanin markkina-asema vahvistui ja liiketoiminta kehittyi positiivisesti. Alankomaissa, Saksassa ja Puolassa yhtiön palvelujen kysyntä jatkui hyvänä.

Kiinan markkinoille myytyjen tuntien määrä kasvoi parantuneen markkinatilanteen, vuonna 2017 avattujen uusien toimistojen sekä palvelumarkkinoiden avautumisen siivittämänä tammi-maaliskuussa 41 prosenttia. Katsauskauden jälkeen solmimme sopimuksen merkittävän kiinalaisen valtio-omisteisen yhtiön kanssa. Sopimuksen myötä laajennamme toimintaamme Qingdaoan, Shandongin maakuntaan.

Avainasiakkuudet kasvoivat tammi-maaliskuussa 4,0 prosenttia vuoden 2017 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna.

Etteplanin tavoitteena on saavuttaa Johdettujen palvelumallien (Managed Services) 65 prosentin osuus liikevaihdosta vuoteen 2019 mennessä. Johdettujen palvelumallien osuuden kasvu tehostaa Etteplanin kapasiteetin hallintaa ja parantaa kannattavuutta.

Johdettujen palvelumallien osuus liikevaihdosta oli tammi-maaliskuussa 53 (1-3/2017: 57) prosenttia. Osuus laski hieman vuoden 2017 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna Sulautetut järjes-

telmät ja IoT -palvelualueen projektiliiketoiminnan kannattavuuden parantamiseksi tehtyjen toimenpiteiden takia. Lisäksi asiakkaamme ostavat hyvässä markkinatilanteessa aiempaa enemmän yksittäisiä resursseja omien toimitustensa varmistamiseksi.

Koneiden ja laitteiden digitalisaatioon liittyvien palvelujemme kysyntä kehittyi edelleen erittäin hyvin. Etteplanin asiakkaat investoivat digitalisointiin ja laitteiden älykkyyteen, mikä luo yhtiölle merkittäviä kasvumahdollisuuksia. Etteplan vahvisti ohjelmistosuunnitteluosaamistaan ja osti suomalaisen ohjelmistokehittäjä- ja teknologiakonsultointiyhtiö Koodain Solutions Oy:n. Kauppa toteuttaa Etteplanin kasvustrategiaa, jonka ytimessä orgaanisen kasvun lisäksi on osaamisen vahvistaminen yritysostojen avulla.

Etteplan jatkoi palveluratkaisujensa ja niihin liittyvien teknologiaratkaisujen kehittämistä. Vahvistamme osaamistamme esimerkiksi materiaalia lisäävän teknologian ja digitaalisen kaksosen ja muiden digitaalisten teknologioiden alueilla.

Suunnittelupalvelut

Suunnittelupalveluilla tarkoitetaan asiakkaan koneen tai laitteen teknisten ominaisuuksien innovointia, suunnittelua ja laskentaa tuotekehitystarpeisiin sekä tuotteen valmistusta varten. Toimeksiannot ovat tyypillisesti uuden tuotteen tuotekehitystä, tuotantolaitosten suunnittelua tai toimitussuunnittelua, jossa tuote räätälöidään loppuasiakkaan vaatimusten ja markkina-alueen lain-säädännön mukaiseksi.

(1 000 EUR)	1-3/2018	1-3/2017	Muutos ed. vuodesta	1-12/2017
Liikevaihto	33 643	31 060	8,3 %	120 868
Operatiivinen liikevoitto	3 071	2 342	31,1 %	9 796
Operatiivinen liikevoitto, %	9,1	7,5		8,1
MSI-indeksi (Managed Services index)	51	53		53

Suunnittelupalveluiden osuus Etteplanin liikevaihdosta oli tammi-maaliskuussa 57 (1-3/2017: 57) prosenttia.

Palvelualueen liikevaihto kasvoi tammi-maaliskuussa 8,3 prosenttia ja oli 33,6 (1-3/2017: 31,1) miljoonaa euroa.

Suunnittelupalvelut-palvelualueen erinomainen kehitys jatkui vuoden 2018 ensimmäisellä neljänneksellä hyvän markkinatilanteen siivittämänä. Teollisuuden investoinnit pysyivät hyvällä tasolla: uusien tuotekehitys- ja laitesuunnitteluhankkeiden sekä laitosuunnitteluinvestointien kysyntä jatkui hyvänä.

Suunnittelupalveluiden operatiivinen liikevoitto oli tammi-maaliskuussa 3,1 (1-3/2017: 2,3) miljoonaa euroa eli 9,1 (7,5) prosenttia liikevaihdosta. Hyvä kapasiteetin käyttöaste paransi kannattavuutta.

Johdettujen palvelumallien (Managed Services Index, MSI) osuus palvelualueen liikevaihdosta oli tammi-maaliskuussa 51 (1-3/2017: 53) prosenttia.

Suunnittelupalveluiden kapasiteetin käyttöaste oli yleisesti hyvällä tasolla vuoden 2018 ensimmäisellä neljänneksellä.

Sulautetut järjestelmät ja IoT

Sulautetut järjestelmät ja IoT tarkoittaa tuotekehityspalveluja ja teknologiaratkaisuja, joilla koneita ja laitteita ohjataan ja jotka mahdollistavat niiden digitaalisen verkottumisen osaksi esineiden internetiä. Usein asiakkaamme haasteena on kehittää uuteen liiketoimintamalliin perustuva palvelu, jossa hyödynnetään digitalisaation tarjoamia mahdollisuuksia.

(1 000 EUR)	1-3/2018	1-3/2017	Muutos ed. vuodesta	1-12/2017
Liikevaihto	14 096	13 555	4,0 %	51 961
Operatiivinen liikevoitto	1 120	1 331	-15,8 %	4 353
Operatiivinen liikevoitto, %	7,9	9,8		8,4
MSI-indeksi (Managed Services index)	42	56		53

Sulautettujen järjestelmien ja IoT:n osuus Etteplanin liikevaihdosta oli tammi-maaliskuussa 24 (1-3/2017: 25) prosenttia. Palvelualueen liikevaihto kasvoi tammi-maaliskuussa 4,0 prosenttia ollen 14,1 (1-3/2017: 13,6) miljoonaa euroa.

Palvelualueen kysyntätilanne on yleisesti hyvä kaikilla asiakastoimialoilla, mutta osaajien vaikeutunut saatavuus erityisesti ohjelmistoliiketoiminnassa hidasti kasvua. Lisäksi joidenkin asiakkaiden vuoden 2017 loppupuolella heikentynyt kysyntätilanne vaikutti liikevaihdon kehitykseen ja kannattavuuteen edelleen katsauskauden alkupuolella.

Sulautettujen järjestelmien ja IoT:n operatiivinen liikevoitto laski tammi-maaliskuussa, mutta nousi vuoden 2017 viimeiseen neljännekseen verrattuna. Operatiivinen liikevoitto oli tammi-maaliskuussa 1,1 (1-3/2017: 1,3) miljoonaa euroa eli 7,9 (9,8) prosenttia liikevaihdosta.

Vuonna 2017 alkaneet projektiliiketoiminnan haasteet jatkuivat. Projektiliiketoiminnan tehostamiseksi tehtyjen toimenpiteiden vaikutus alkoi näkyä, ja palvelualueen kannattavuus parani katsauskauden loppua kohti.

Johdettujen palvelumallien (Managed Services index, MSI) osuus palvelualueen liikevaihdosta oli tammi-maaliskuussa 42 (1-3/2017: 56) prosenttia. Osuus laski viime vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna projektiliiketoiminnan kannattavuuden parantamiseksi tehtyjen toimenpiteiden takia.

Etteplan vahvisti ohjelmistosuunnitteluosaamistaan ja osti 5.2.2018 suomalaisen ohjelmistokehittäjä- ja teknologiakonsultointiyhtiö Koodain Solutions Oy:n. Android-osaamiseen ja -ohjelmistoratkaisuihin keskittynyt Koodain sisältyy Etteplanin lukuihin 1.2.2018 lähtien. Sen 11 asiantuntijaa siirtyivät Etteplanin palvelukseen vanhoina työntekijöinä, myös yhteistyö alihankkijoiden kanssa jatkuu.

Sulautetut järjestelmät ja IoT -palvelualueen kapasiteetin käyttöaste oli vuoden ensimmäisellä vuosineljänneksellä tyydyttävällä tasolla.

Tekninen dokumentointi

Teknisellä dokumentoinnilla tarkoitetaan tuotteen teknisten ominaisuuksien dokumentointia tuotteen käyttäjille tarkoitetuiksi manuaaleiksi tai oppaiksi sekä tuotetun sisällön hallintaa ja jakelua sähköisessä tai painetussa muodossa. Tekninen dokumentointi on useimmiten teollisen asiakkaan ydinliiketoiminnan ulkopuolella oleva toiminto, jolla on keskeinen merkitys loppuasiakkaan huolto- ja kunnossapitoliketoiminnan sujuvuuteen ja tehokkuuteen.

(1 000 EUR)	1-3/2018	1-3/2017	Muutos ed. vuodesta	1-12/2017
Liikevaihto	11 213	10 123	10,8 %	41 796
Operatiivinen liikevoitto	849	802	5,9 %	3 809
Operatiivinen liikevoitto, %	7,6	7,9		9,1
MSI-indeksi (Managed Services index)	76	75		77

Teknisen dokumentoinnin osuus Etteplanin liikevaihdosta oli tammi-maaliskuussa 19 (1-3/2017: 18) prosenttia.

Palvelualueen liikevaihto kasvoi tammi-maaliskuussa 10,8 prosenttia ollen 11,2 (1-3/2017: 10,1) miljoonaa euroa. Palvelualueen hyvä kehitys jatkui. Orgaaninen kasvu oli vahvaa ulkoistusliiketoiminnan menestyksen ansiosta. Erään merkittävän projektitoimituksen viivästyminen edelleen vaikutti liikevaihdon kehitykseen.

Teknisen dokumentoinnin operatiivinen liikevoitto oli tammi-maaliskuussa 0,8 (1-3/2017: 0,8) miljoonaa euroa eli 7,6 (7,9) prosenttia liikevaihdosta. Merkittävän teknisen dokumentoinnin projektitoimituksen viivästyminen edelleen ja haasteet eräissä asiakkuuksissa Saksassa heikensivät kannattavuutta.

Johdettujen palvelumallien (Managed Services Index, MSI) osuus palvelualueen liikevaihdosta oli tammi-maaliskuussa 76 (1-3/2017: 75) prosenttia.

Teknisen dokumentoinnin kapasiteetin käyttöaste oli yleisesti hyvällä tasolla vuoden 2018 ensimmäisellä neljänneksellä.

Etteplan solmi E.ON Energilösningar AB:n kanssa puitesopimuksen, joka kattaa E.ONin Högbjörpissa, Ruotsin Brossa sijaitsevan uuden sähkö- ja lämpövoimalan tuotetiedonhallinnan ja teknisen dokumentoinnin.

HALLINTO

Varsinainen yhtiökokous

Etteplan Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidettiin 5. huhtikuuta 2018 Yhtiön toimitiloissa Vantaalla. Yhtiökokous vahvisti tilinpäätöksen ja myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle tilikaudelta 2017.

Yhtiökokous päätti hallituksen nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan ehdotuksen mukaisesti Yhtiön hallituksen jäsenten lukumääräksi kuusi henkilöä. Hallituksen jäseniksi valittiin uudelleen hallituksen nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan ehdotuksen mukaisesti **Cristina Andersson, Matti Huttunen, Robert Ingman, Leena Saarinen, Mikko Tepponen** ja **Patrick von Essen**.

Yhtiön tilintarkastajiksi valittiin tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab, päävastuullisena tilintarkastajana KHT **Ari Eskelinen**. Toiseksi tilintarkastajaksi valittiin HT-tilintarkastaja **Olli Wesamaa**. Tilintarkastajien palkkiot maksetaan Yhtiön hyväksymän laskun mukaan.

Hallituksen valtuutus

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään omien osakkeiden hankkimisesta yhdessä tai useammassa erässä Yhtiön vapaalla omalla pääomalla. Omia osakkeita voidaan hankkia enintään 2 000 000 kappaletta. Omien osakkeiden hankinta voi tapahtua muussa kuin osakkeenomistajien osakeomistuksen suhteessa, eli hallituksella on mahdollisuus päättää myös suunnatusta omien osakkeiden hankinnasta.

Valtuutus sisältää oikeuden päättää Yhtiön osakkeiden hankkimisesta kaikille osakkeenomistajille osoitetulla ostotarjouksella samoin ehdoin ja hallituksen päättämään hintaan tai julkisessa kaupankäynnissä osakkeiden hankintahetken markkinahintaan Nasdaq OMX Helsinki Oy:n järjestämässä julkisessa kaupankäynnissä siten, että Yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden yhteenlaskettu määrä on enintään kymmenen (10) prosenttia Yhtiön kaikista osakkeista. Omien osakkeiden vähimmäishankintahinta on osakkeen alin julkisessa kaupankäynnissä noteerattu markkinahinta ja enimmäishankintahinta vastaavasti osakkeen korkein julkisessa kaupankäynnissä noteerattu markkinahinta valtuutuksen voimassaoloaikana.

Mikäli osakkeita hankitaan julkisessa kaupankäynnissä, osakkeet hankitaan muussa kuin osakkeenomistajien omistusten suhteessa. Tällöin omien osakkeiden hankintaan tulee olla Yhtiön kannalta painava taloudellinen syy. Osakkeita voidaan hankkia käytettäväksi vastikkeena mahdollisissa yrityskaupoissa tai käytettäväksi muissa rakennejärjestelyissä. Osakkeita voidaan käyttää myös henkilöstön kannustinohjelmien toteuttamiseen. Hankitut osakkeet voidaan pitää Yhtiöllä, mitätöidä tai luovuttaa edelleen.

Osakkeiden hankinta alentaa Yhtiön vapaata omaa pääomaa.

Valtuutus on voimassa kahdeksantoista (18) kuukautta varsinaisen yhtiökokouksen päätöksestä alkaen 5.4.2018 ja päättyen 5.10.2019. Valtuutus korvaa aikaisemman vastaavan valtuutuksen.

Osakkeet

Etteplanin osakkeet on listattu Nasdaq Helsinki Oy:ssä Small cap -markkina-arvoryhmässä Teollisuustuotteet ja -palvelut -toimialaryhmässä tunnuksella ETTE.

Yhtiön osakepääoma 31.12.2017 oli 5 000 000,00 euroa ja koko osakemäärä 24 771 492 kappaletta. Yhtiöllä on yksi osakesarja. Kaikilla osakkeilla on samanlainen oikeus osinkoon ja Yhtiön varoihin.

Etteplan Oyj:n osakkeita vaihdettiin tammi-maaliskuun aikana 291 435 (1-3/2017: 739 979) kappaletta yhteensä 2,3 (4,8) miljoonan euron arvosta. Osakkeen alin kurssi oli 7,20 euroa, ylin kurssi 9,14 euroa, keskimurssi 7,87 euroa ja päätöskurssi 7,76 euroa. Osakekannan markkina-arvo 31.3.2018 oli 191,78 (171,93) miljoonaa euroa.

Yhtiön omat osakkeet

Etteplan Oyj:n hallitus päätti 19.12.2017 käynnistää omien osakkeiden takaisinosto-ohjelman varsinaiselta yhtiökokoukselta 4.4.2017 saamansa valtuutuksen perusteella. Hankittavia osakkeita käytetään avainhenkilöiden osakepohjaiseen kannustinjärjestelmään liittyvien velvoitteiden täyttämiseksi.

Osakkeiden hankinta aloitettiin 2.1.2018 ja lopetetaan viimeistään 30.6.2018. Hankittavien osakkeiden yhteismäärä on enintään 100 000 osaketta ja näiden osakkeiden tuottamaa äänimäärää, mikä vastaa noin 0,4 prosenttia Etteplanin kaikista osakkeista tällä hetkellä. Takaisinosto-ohjelmaan voidaan käyttää enintään 890 000 euroa.

Yhtiön hallussa 31.3.2018 oli 58 139 (31.3.2017: 209 629) kappaletta omia osakkeita, joka vastaa 0,23 (31.3.2017: 0,85) prosenttia koko osakekannasta ja äänimäärästä.

Avainhenkilöiden kannustinjärjestelmä

Etteplan Oyj:n hallitus päätti 31.5.2017 uuden osakepohjaisen kannustinjärjestelmän perustamisesta konsernin avainhenkilöille. Järjestelmässä on yksi ansaintajakso, joka sisältää kalenterivuodet 2017-2019. Järjestelmän ansaintakriteerit ovat Etteplan-konsernin liikevaihdon kasvu ja omistaja-arvon kehittyminen (Total Shareholder Return, TSR). Mahdollinen palkkio maksetaan osittain Yhtiön osakkeina ja osittain rahana. Rahana maksettavalla osuudella pyritään kattamaan avainhenkilölle palkkiosta aiheutuvat verot ja veronluonteiset maksut. Järjestelmän kohderyhmään kuuluu noin 20 henkilöä. Järjestelmästä maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään noin 260 000 Etteplan Oyj:n osakkeen arvoa (sisältäen myös rahana maksettavan osuuden). Palkkioina mahdollisesti luovutettavat osakkeet jaetaan yhtiön omistamista osakkeista tai markkinoilta hankittavista Yhtiön osakkeista, joten kannustinohjelmalla ei ole osakkeen arvoa laimentavaa vaikutusta.

Liputukset

Etteplan Oyj ei vastaanottanut tammi-maaliskuussa 2018 liputusilmoituksia.

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä, palkka- ja palkkioselvitys sekä selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista

Etteplan on julkaissut erillisen selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä, palkka- ja palkkioselvityksen sekä selvityksen muista kuin taloudellisista tiedoista erillään hallituksen toimintakertomuksesta. Selvitykset löytyvät Etteplanin verkkosivuilta osoitteesta <https://www.etteplan.com/fi/sijoittajat/raportit-ja-esitykset>.

Liiketoiminnan riskit ja epävarmuustekijät

Etteplanin taloudellinen tulos on alttiina useille strategisille, toiminnallisille ja taloudellisille riskeille. Yleisen taloudellisen kehityksen aiheuttamat epävarmuudet ovat edelleen Etteplanin liiketoiminnan riskejä. Asiakkaiden liiketoiminnan mahdolliset muutokset ovat merkittävä riski Etteplanin liiketoiminnalle.

Yhtiön liiketoiminta perustuu ammattitaitoiseen henkilöstöön. Osaavien ammattilaisten saatavuus on tärkeä tekijä kannattavan kasvun ja liiketoiminnan turvaamiseksi. Henkilöstön vaikeutunut saatavuus erityisesti tietyillä asiantuntija-aloilla oli edelleen liiketoimintariski.

Etteplanin riskienhallintakatsaus julkaistiin Talouskatsauksen 2017 sivuilla 80–83.

Taloustiedottaminen vuonna 2018

Etteplan Oyj:n osavuositiedot julkaistaan seuraavasti:

Puolivuosikatsaus 1-6/2018 tiistaina 14.8.2018

Osavuositiedot 1-9/2018 tiistaina 30.10.2018

Vantaalla 3. toukokuuta 2018

Etteplan Oyj

Hallitus

Lisätiedot:

Juha Näkki, toimitusjohtaja, puh. 010 307 2077

Outi Torniainen, viestintä- ja markkinointijohtaja, puh. 010 307 3302

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

(1 000 EUR)	1-3/2018	1-3/2017	1-12/2017
Liikevaihto	58 964	54 802	214 768
Liiketoiminnan muut tuotot	62	52	446
Materiaalit ja palvelut	-5 173	-4 599	-20 429
Henkilöstökulut	-40 456	-38 167	-144 965
Liiketoiminnan muut kulut	-7 686	-6 919	-29 021
Poistot	-1 297	-1 341	-5 315
Liikevoitto (EBIT)	4 415	3 827	15 484
Rahoitustuotot	352	168	538
Rahoituskulut	-507	-386	-1 277
Voitto ennen veroja	4 260	3 610	14 745
Tuloverot	-978	-742	-3 160
Katsauskauden voitto	3 282	2 868	11 586
Muut laajan tuloksen erät, jotka saatetaan siirtää tulosvaikutteiseksi			
Muuntoerot	-1 178	126	-727
Käyvän arvon muutos, myytävissä olevat sijoitukset	0	6	9
Muut laajan tuloksen erät, joita ei siirretä tulosvaikutteiseksi			
Käyvän arvon muutos, muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat osakesijoitukset	7	0	0
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	-1 171	132	-718
Katsauskauden laaja tulos yhteensä	2 111	3 000	10 868
Katsauskauden voiton jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille	3 282	2 850	11 470
Määräysvallattomille omistajille	0	18	115
	3 282	2 868	11 586
Katsauskauden laajan tuloksen jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille	2 111	2 983	10 759
Määräysvallattomille omistajille	0	16	108
	2 111	3 000	10 868
Emoyhtiön osakkeenomistajille katsauskauden voitosta laskettu osakekohtainen tulos			
Laimentamaton osakekohtainen tulos, EUR	0,13	0,12	0,47
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, EUR	0,13	0,12	0,47

KONSERNITASE

(1 000 EUR)	31.3.2018	31.3.2017	31.12.2017
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Liikearvo	58 888	58 164	59 014
Muut aineettomat hyödykkeet	17 602	18 193	17 875
Aineelliset hyödykkeet	3 793	2 940	3 524
Myytävässä olevat sijoitukset	0	687	691
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat sijoitukset	699	0	0
Muut pitkäaikaiset saamiset	88	87	88
Laskennalliset verosaamiset	108	413	79
Pitkäaikaiset varat yhteensä	81 179	80 485	81 270
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	275	358	250
Keskeneräiset työt	23 090	24 170	19 246
Myyntisaamiset ja muut saamiset	27 927	25 344	33 260
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset	22	194	326
Rahavarat	8 968	3 728	10 074
Lyhytaikaiset varat yhteensä	60 281	53 794	63 157
VARAT YHTEENSÄ	141 460	134 279	144 427
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma	5 000	5 000	5 000
Ylikurssirahasto	6 701	6 701	6 701
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	18 524	18 607	18 524
Omat osakkeet	-172	-386	-80
Muuntoerot	-3 879	-1 854	-2 701
Muut rahastot	235	225	228
Kertyneet voittovarot	30 251	24 460	18 780
Katsauskauden voitto	3 282	2 850	11 470
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä	59 941	55 603	57 923
Määräysvallattomat omistajat	0	181	0
Oma pääoma yhteensä	59 941	55 784	57 923
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	3 548	3 184	3 442
Korolliset velat	18 147	22 611	19 634
Muut pitkäaikaiset velat	1 005	53	700
Pitkäaikaiset velat yhteensä	22 700	25 848	23 776
Lyhytaikaiset velat			
Korolliset velat	14 504	11 424	15 329
Saadut ennakot	1 985	1 623	2 057
Ostovelat ja muut velat	41 469	38 484	43 667
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat	861	1 117	1 675
Lyhytaikaiset velat yhteensä	58 819	52 648	62 728
Velat yhteensä	81 519	78 495	86 504
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ	141 460	134 279	144 427

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

(1 000 EUR)	1-3/2018	1-3/2017	1-12/2017
Liiketoiminnan rahavirta			
Asiakkailta saadut maksut	60 472	53 721	211 280
Maksut liiketoiminnan kuluista	-55 481	-50 779	-189 949
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	4 991	2 942	21 331
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-276	-225	-773
Saadut korot liiketoiminnasta	10	10	55
Maksetut välittömät verot	-1 447	-822	-2 359
Liiketoiminnan rahavirta (A)	3 278	1 904	18 254
Investointien rahavirta			
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-368	-397	-2 105
Tytäryhtiöhankinnat, hankintahetken rahavaroilla vähennettynä	-972	-1 093	-3 108
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	0	4	26
Sijoitusten luovutustulot	1	0	0
Investointien rahavirta (B)	-1 339	-1 486	-5 187
Rahavirta investointien jälkeen (A+B)	1 939	418	13 067
Rahoituksen rahavirta			
Omien osakkeiden hankinta	-184	0	-262
Määräysvallattomien omistajien osuuden hankinta	0	0	-1 696
Lyhytaikaisten lainojen nostot	116	757	607
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-2 593	-1 708	-5 855
Pitkäaikaisten lainojen nostot	0	0	5 000
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	0	-109	0
Rahoitusleasing-velkojen takaisinmaksut	-423	-375	-1 642
Maksetut osingot ja muu voitonjako	0	0	-3 930
Rahoituksen rahavirta (C)	-3 085	-1 436	-7 777
Rahavarojen muutos (A+B+C) lisäys (+) / vähennys (-)	-1 146	-1 018	5 290
Rahavarat kauden alussa	10 074	4 750	4 750
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	40	-4	35
Rahavarat kauden lopussa	8 968	3 728	10 074

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

Taulukon sarakkeiden selitteet

A) Osakepääoma	F) Muuntoerot
B) Ylikurssirahasto	G) Kertyneet voittovarot
C) Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	H) Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä
D) Muut rahastot	I) Määräysvallattomien omistajien osuus
E) Omat osakkeet	J) Oma pääoma yhteensä

(1 000 EUR)	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Oma pääoma 1.1.2017	5 000	6 701	18 524	219	-386	-1 981	24 535	52 613	165	52 777
Laaja tulos										
Katsauskauden voitto	0	0	0	0	0	0	11 470	11 470	115	11 586
Käyvän arvon muutos, myytävissä olevat rahoitusvarat	0	0	0	9	0	0	0	9	0	9
Muuntoerot	0	0	0	0	0	-720	0	-720	-7	-727
Tilikauden laaja tulos yhteensä	0	0	0	9	0	-720	11 470	10 759	108	10 868
Liiketoimet omistajien kanssa										
Osingonjako	0	0	0	0	0	0	-3 930	-3 930	0	-3 930
Määräysvallattomien omistajien osuuden hankinta	0	0	0	0	0	0	-1 671	-1 671	-273	-1 945
Omien osakkeiden hankinta	0	0	0	0	-262	0	0	-262	0	-262
Osakepalkkiot	0	0	0	0	567	0	-154	413	0	413
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä	0	0	0	0	306	0	-5 755	-5 449	-273	-5 723
Oma pääoma 31.12.2017	5 000	6 701	18 524	228	-80	-2 701	30 251	57 923	0	57 923

(1 000 EUR)	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Oma pääoma 1.1.2018	5 000	6 701	18 524	228	-80	-2 701	30 251	57 923	0	57 923
Laaja tulos										
Katsauskauden voitto	0	0	0	0	0	0	3 282	3 282	0	3 282
Käyvän arvon muutos, muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat osakesijoitukset	0	0	0	7	0	0	0	7	0	7
Muuntoerot	0	0	0	0	0	-1 178	0	-1 178	0	-1 178
Tilikauden laaja tulos yhteensä	0	0	0	7	0	-1 178	3 282	2 111	0	2 111
Liiketoimet omistajien kanssa										
Omien osakkeiden hankinta	0	0	0	0	-184	0	0	-184	0	-184
Osakepalkkiot	0	0	0	0	92	0	0	92	0	92
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä	0	0	0	0	-92	0	0	-92	0	-92
Oma pääoma 31.3.2018	5 000	6 701	18 524	235	-172	-3 879	33 533	59 941	0	59 941

(1 000 EUR)	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Oma pääoma 1.1.2017	5 000	6 701	18 524	219	-386	-1 981	24 535	52 613	165	52 777
Laaja tulos										
Katsauskauden voitto	0	0	0	0	0	0	2 850	2 850	18	2 868
Käyvän arvon muutos myytävissä olevat rahoitusvarat	0	0	0	6	0	0	0	6	0	6
Muuntoerot	0	0	0	0	0	127	0	127	-1	126
Tilikauden laaja tulos yhteensä	0	0	0	6	0	127	2 850	2 983	16	3 000
Liiketoimet omistajien kanssa										
Osakepalkkiot	0	0	83	0	0	0	-76	7	0	7
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä	0	0	83	0	0	0	-76	7	0	7
Oma pääoma 31.3.2017	5 000	6 701	18 607	225	-386	-1 854	27 310	55 603	181	55 784

LIITETIEDOT

Yleistä

Etteplan Oyj:n palvelut kattavat teollisuuden laite- ja laitossuunnittelun, sulautettujen järjestelmien ja IoT:n (esineiden internet) sekä teknisen dokumentoinnin ratkaisut. Asiakkaitamme ovat maailman johtavat valmistavan teollisuuden yritykset. Palvelumme parantavat asiakkaittemme tuotteiden ja suunnitteluprosessien kilpailukykyä tuotteen koko elinkaaren ajan. Etteplanin innovatiivisen suunnittelukyvyyn tuloksia on nähtävissä lukuisissa teollisuuden ratkaisuisissa ja arjen tuotteissa.

Vuonna 2017 Etteplanin liikevaihto oli noin 215 miljoonaa euroa. Yhtiön palveluksessa on yli 2 800 asiantuntijaa Suomessa, Ruotsissa, Alankomaissa, Saksassa, Puolassa ja Kiinassa. Etteplan on listattu Nasdaq Helsinki Oy:ssä tunnuksella ETTE.

Etteplan Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 3.5.2018 tämän osavuositarkastuksen julkistettavaksi.

Laatimisperiaatteet

Luvut esitetään joko tuhansina tai miljoonina euroina riippuen siitä, mitä luvun yhteydessä on esittämisestä mainittu. Luvut on pyöristetty tarkoista arvoistaan, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa voi poiketa esitetystä summasta. Tunnusluvut on laskettu käyttäen tarkkoja arvoja.

Osavuositarkastusta ei ole laadittu noudattaen kaikkia IAS 34 Osavuositarkastukset -standardin vaatimuksia. Osavuositarkastuksen laadinnassa on noudatettu samoja kirjaamis- ja arvostamisperiaatteita kuin vuoden 2017 tilinpäätöksessä, lukuun ottamatta seuraavia, 1.1.2018 voimaan tulleita standardimuutoksia:

IFRS 15 ”Myyntituotot asiakassopimuksista” sisältää ohjeistuksen asiakassopimusten perusteella saatavien myyntituottojen kirjaamiseen ja niistä esitettäviin liitetietoihin. Myynnin kirjaaminen voi tapahtua ajan kuluessa tai tietynä ajankohtana, ja keskeisenä kriteerinä on määräysvalan siirtyminen. Konserni on ottanut standardin käyttöön täysin takautuvasti 1.1.2018.

Standardin käyttöönotolla ei ole vaikutusta kirjattavan myynnin määrään tai kirjaamisen ajoitukseen. Konsernin myyntituotot koostuvat pääasiassa palveluiden myynnistä, joista myyntituotot kirjataan ajan kuluessa sitä mukaa, kun palvelua suoritetaan. Standardin vaatimus yksilöidä sopimuksen suoritevelvoitteet ja kohdistaa hinta erillismyyntihintojen suhteessa ei vaikuta myyntituottojen kirjaamisen ajankohtaan. Transaktiohintoihin ei sisälly merkittävää rahoituskomponenttia. Konsernin muuttuvia vastikkeita koskevat laatimisperiaatteet ovat jo aiemmin vastanneet IFRS 15 periaatteita. Konsernissa ei ole tunnustettu asiakassopimusten saamiseen liittyviä aktivoitavia menoja eikä aktivoitavia sopimuksen täyttämistä aiheuttavia menoja. Sopimukseen perustuvat omaisuuserät esitetään taseen erässä ”Keskenkäynteiset työt” ja sopimukseen perustuvat velat erässä ”Saadut ennakot”.

IFRS 9 ”Rahoitusinstrumentit” -standardiin sisältyy uudistettu ohjeistus rahoitusinstrumenttien kirjaamisesta ja arvostamisesta. Tämä kattaa myös uuden, odotettuja luottotappioita koskevan kirjanpitokäsittelyn mallin, jota sovelletaan rahoitusvaroista kirjattavien arvonalentumisten määrittämiseen.

Konserni on ottanut standardin käyttöön 1.1.2018, mutta ei esitä oikaistuja vertailutietoja. Konserni soveltaa standardiin sisältyvää, yksinkertaista menettelyä, jonka mukaan arvonalentumiset kirjataan määrään, joka vastaa koko voimassaoloajalta odotettavissa olevia arvonalentumisia.

Standardin käyttöönotolla ei ole olennaista vaikutusta konsernin lukuihin. Konserni luokittelee osakesijoituksensa noteeratuissa ja noteeraamattomissa yhtiöissä käypään arvoon muihin laajan tuloksen eriin IFRS 9 -standardin mukaisesti. Aiemmin ne on luokiteltu myytävänä oleviksi sijoituksiksi IAS 39 -standardin mukaisesti. Luokittelutapojen pääasiallinen ero on, että sijoitusten käyvän arvon muutoksista aiheutuvia voittoja ja tappioita ei enää kierrätetä tuloslaskelmaan arvonalentumisen tai myynnin yhteydessä. Vain osinkotulo kirjataan tuloslaskelmaan.

Standardin yleistä suojauslaskentaa koskevat säännökset on myös uudistettu. Konsernilla ei ole johdannaisopimuksia tai suojauslaskennan kohteena olevia eriä, joiden kirjaamiseen muutoksella olisi vaikutusta.

Tulevilla standardimuutoksilla, jotka on julkaistu, mutta eivät ole voimassa vielä vuonna 2018 ei ole olennaista vaikutusta konsernin lukuihin, seuraavaa lukuun ottamatta:

IFRS 16 "Vuokrasopimukset" -standardi edellyttää vuokralle ottajilta vuokrasopimusten merkitsemistä taseeseen vuokranmaksuvelvoitteena sekä siihen liittyvänä omaisuuseränä. Taseeseen merkitseminen muistuttaa paljon IAS 17:n mukaista rahoitusleasingin kirjanpitokäsittelyä. Taseeseen merkitsemisestä on kaksi helpotusta, jotka koskevat lyhytaikaisia enintään 12 kuukautta kestäviä vuokrasopimuksia sekä arvoltaan enintään USD 5 000 olevia hyödykkeitä. Standardin käyttöönotolla on olennainen vaikutus konsernin taseeseen ja tunnuslukuihin, koska tällä hetkellä konsernin toimipisteiden vuokrasopimukset on luokiteltu muiksi vuokrasopimuksiksi, joita ei ole merkitty taseeseen. Konserni ottaa standardin käyttöön 1.1.2019.

Ei-IFRS tunnusluvut

Konsernin tärkein ei-IFRS tunnusluku on operatiivinen liikevoitto, joka esitetään, koska se kuvaa yhtiön operatiivista suoritustasoa paremmin kuin liikevoitto. Siihen ei sisälly yritysjärjestelyihin liittyvien käyvän arvon arvostusten poistoja eikä ehdollisten velkojen arvostuksen muutosta. Alla olevassa taulukossa esitetään operatiivisen liikevoiton täsmäytys liikevoittoon (EBIT).

(1 000 EUR)	1-3/2018	1-3/2017	1-12/2017
Liikevoitto (EBIT)	4 415	3 827	15 484
Yritysjärjestelyjen käyvän arvon arvostusten poistot	473	517	1 903
Ehdollisten velkojen arvostuksen muutos	-18	-15	-224
Operatiivinen liikevoitto	4 871	4 329	17 163

Lisäksi konserni esittää ei-IFRS tunnusluvun orgaaninen kasvu, jossa liikevaihdon kokonaiskasvusta on vähennetty viimeisen 12 kuukauden aikana hankittujen yhtiöiden tuottama kasvu.

Tunnuslukujen (IFRS ja ei-IFRS) laskentakaavat löytyvät tämän tiedotteen lopusta.

Johdon harkintaa edellyttävät laadintaperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Tämä tiedote sisältää tulevaisuuteen suuntautuvia lausumia, jotka perustuvat johdon tämän hetkisiin oletuksiin ja tiedossa oleviin tekijöihin sekä johdon tämän hetkisiin päätöksiin ja suunnitelmiin. Johto uskoo, että tulevaisuuteen suuntautuvat oletukset ovat perusteltuja. Lopputulokset voivat kuitenkin erota merkittävästi tulevaisuuteen suuntautuvista lausumista johtuen mm. muutoksista taloudessa, markkinoilla, kilpailuolosuhteissa sekä muutoksista sääntely-ympäristössä ja valuuttakursseissa. Arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät ovat samoja kuin vuoden 2017 tilinpäätöksessä. Johto kiinnittää erityistä huomiota käyvän arvon määrittämiseen yrityskauppojen yhteydessä sekä kiinteähintaisten sopimusten tuloutukseen.

Konsernin johto saattaa joutua tekemään myös harkintaan perustuvia ratkaisuja, jotka koskevat laatimisperiaatteiden valintaa ja niiden soveltamista. Tämä koskee erityisesti niitä tapauksia, joissa voimassa olevassa IFRS-normistossa on vaihtoehtoisia arvostamis-, kirjaamis- ja esittämistapoja. Johto on käyttänyt harkintaa soveltaessaan vuonna 2018 voimaan tulleita uusia standardeja. Johto on käyttänyt harkintaa muun muassa määräysvallan siirtymisen ajankohdan määrittelyssä IFRS 15 alaisessa tulouttamisessa sekä arvioidessaan odotettavissa olevien luottotappioiden määrää IFRS 9 mukaisesti.

Tunnusluvut

(1 000 EUR)	1-3/2018	1-3/2017	1-12/2017	Muutos ed. vuodesta
Liikevaihto	58 964	54 802	214 768	7,6 %
Operatiivinen liikevoitto	4 871	4 329	17 163	12,5 %
Operatiivinen liikevoitto, %	8,3	7,9	8,0	
Liikevoitto (EBIT)	4 415	3 827	15 484	15,4 %
EBIT, %	7,5	7,0	7,2	
Voitto ennen veroja	4 260	3 610	14 745	18,0 %
Voitto ennen veroja, %	7,2	6,6	6,9	
Oman pääoman tuotto, %	22,3	21,1	20,9	
ROCE, %	20,6	18,1	17,8	
Omavaraisuusaste, %	43,0	42,1	40,7	
Korolliset bruttovelat	32 651	34 035	34 963	-4,1 %
Nettovelkaantumisaste, %	39,5	54,3	43,0	
Taseen loppusumma	141 460	134 279	144 427	5,3 %
Bruttoinvestoinnit	2 216	1 530	7 589	44,8 %
Liiketoiminnan rahavirta	3 278	1 904	18 254	72,1 %
Laimentamaton osakekohtainen tulos, EUR	0,13	0,12	0,47	8,3 %
tulos, EUR	0,13	0,12	0,47	8,3 %
Osakekohtainen oma pääoma, EUR	2,43	2,26	2,34	7,1 %
Henkilöstö keskimäärin	2 855	2 596	2 711	10,0 %
Henkilöstö kauden lopussa	2 868	2 628	2 802	9,1 %

Liikevaihto

Liikevaihdon jakautuminen

Alla olevassa taulukossa esitetään liikevaihdon jakautuminen pääasiallisen maantieteellisen alueen sekä tuloutuksen ajoituksen perusteella. Konsernilla on yksi raportoitava segmentti.

(1 000 EUR)	1-3/2018	1-3/2017	1-12/2017
Pääasiallinen maantieteellinen alue			
Suomi	39 900	38 466	146 506
Ruotsi	13 298	11 542	45 512
Kiina	1 554	1 140	5 688
Keski-Eurooppa	4 212	3 654	17 062
Yhteensä	58 964	54 802	214 768
Tuloutuksen ajoitus			
Tuloutus yhtenä ajankohtana	397	315	1 588
Tuloutus ajan kuluessa	58 568	54 487	213 180
Yhteensä	58 964	54 802	214 768

Poikkeukselliset erät

Erien, jotka ovat joko kokonsa tai luonteensa puolesta olennaisia, ja jotka eivät ole toistuvia, katsotaan olevan poikkeuksellisia. Ne esitetään konsernin tuloslaskelmassa asianmukaisissa erissä. Alla olevassa taulukossa on esitetty tuloslaskelman erät, joihin poikkeukselliset erät sisältyvät.

(1 000 EUR)	1-3/2018	1-3/2017	1-12/2017
Liiketoiminnan muut tuotot	18	15	224
Henkilöstökulut ja liiketoiminnan muut kulut	-177	-383	-660
Liikevoitto (EBIT)	-159	-368	-436

Tunnuslukujen laskentakaavat

Orgaaninen kasvu

$$\frac{(\text{Liikevaihto katsauskaudella} - \text{Liikevaihto vertailukaudella} - \text{hankitun yhtiön tuottama Liikevaihto katsauskaudella}) \times 100}{\text{Liikevaihto vertailukaudella}}$$

Operatiivinen liikevoitto

Liikevoitto (EBIT) + yritysjärjestelyjen käyvän arvon arvostusten poistot +/- ehdollisten velkojen arvostuksen muutos

Oman pääoman tuotto prosentti (ROE)

$$\frac{\text{Katsauskauden voitto} \times 100}{\text{(Oma pääoma yhteensä) keskiarvo}}$$

Sitoutuneen pääoman tuotto prosentti (ROCE), ennen veroja

$$\frac{(\text{Voitto ennen veroja} + \text{Rahoituskulut}) \times 100}{\text{(Oma pääoma ja velat yhteensä} - \text{korottomat velat) keskiarvo}}$$

Omavaraisuusaste, %

$$\frac{\text{Oma pääoma yhteensä} \times 100}{\text{Oma pääoma ja velat yhteensä} - \text{Saadut ennakot}}$$

Nettovelkaantumisaste, %

$$\frac{(\text{Korolliset velat} - \text{Rahavarat}) \times 100}{\text{Oma pääoma yhteensä}}$$

Osakekohtainen tulos

$$\frac{(\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva Katsauskauden voitto}) \times 100}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu keskimääräinen lukumäärä katsauskauden aikana}}$$

Osakekohtainen oma pääoma

$$\frac{\text{Oma pääoma yhteensä}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä katsauskauden päätöspäivänä}}$$